

Briuselis, 2021 m. kovo 11 d.
(OR. en)

6900/21

Tarpinstitucinė byla:
2018/0218(COD)

AGRI 126
AGRIFIN 32
AGRIORG 31
AGRILEG 41
CODEC 345
CADREFIN 125

PRANEŠIMAS

nuo: Pirmininkaujančios valstybės narės

kam: Delegacijoms

Komisijos dok. Nr.: 9556/18 + REV 1 (en, de, fr) + COR 1

Dalykas: Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas, (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų, (ES) Nr. 251/2014 dėl aromatizuotų vyno produktų apibrėžties, aprašymo, pateikimo, ženklinimo ir geografinių nuorodų apsaugos, (ES) Nr. 228/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės atokiausiems Sąjungos regionams, ir (ES) Nr. 229/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės mažosioms Egėjo jūros saloms

– *Politiniai debatai*

I IVADAS

1. 2018 m. birželio 1 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl laikotarpio po 2020 m. bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) reformos, įskaitant iš dalies keičiantį reglamentą, kad būtų pakeistos taisyklės, reglamentuojančios bendrą žemės ūkio produktų rinkų organizavimą (įskaitant taisykles dėl vyno), ES kokybės sistemas (geografinės nuorodos) ir paramos priemones atokiausiems regionams.

2. 2020 m. liepos 21 d. Europos Vadovų Taryba priėmė išvadas dėl 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos (DFP), kuriose pateiktos gairės ir dėl sektorinių teisės aktų, susijusių su DFP, įskaitant iš dalies keičiantį reglamentą, pagrindinių elementų.
3. 2020 m. spalio 21 d. Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybos posėdyje buvo susitarta dėl bendro požiūrio dėl BŽŪP reformos, taip suteikiant pirmininkaujančiai valstybei narei derybų įgaliojimus (dok. 12158/20). 2020 m. spalio 23 d. Europos Parlamentas užbaigė balsavimą dėl savo derybinės pozicijos.
4. 2020 m. lapkričio 10 d. buvo pradėtos plataus masto trilogos derybos su Europos Parlamentu dėl trijų BŽŪP reformos reglamentų. Nuo tada įvyko trys trilogai dėl BRO reglamento – 2020 m. gruodžio 2 d., 2021 m. sausio 27 d. ir 2021 m. kovo 3 d.
5. Pirmojo, t. y. 2020 m. gruodžio 2 d., surengto trilogos metu buvo susitarta, kad šis dokumentas bus nagrinėjamas keturiais blokais:
 - **1 blokas** apima rinkos valdymą ir susijusias nuostatas dėl intervencinių priemonių, išskirtinių ir krizių valdymo priemonių, rinkos skaidrumo ir importo.
 - **2 blokas** apima vyną ir geografines nuorodas, įskaitant visas nuostatas dėl vyno, aromatizuotus vynus pagal Reglamentą (ES) Nr. 251/2014 ir Reglamentą (ES) Nr. 1151/2012.
 - **3 blokas** apima gamintojų bei tarpšakines organizacijas ir su konkurencija susijusias nuostatas.
 - **4 blokas** apima prekybos standartus, mokykloms skirtas programas, atokiausiems regionams ir saloms skirtas programas (POSEI) ir mažosioms Egėjo jūros saloms skirtas priemones, taip pat pereinamojo laikotarpio ir baigiamąsias nuostatas ne tokiaime vienalyčiame bloke.
6. Iki šiol derybose su Europos Parlamentu dėl iš dalies keičiančio reglamento buvo nagrinėjami pakeitimai dėl vyno ir geografinių nuorodų pagal 2 bloką ir pakeitimai dėl gamintojų bei tarpšakinių organizacijų pagal 3 bloką. Užmegzti konstruktyvios diskusijos su Europos Parlamentu dėl 1 bloko pasirodė sudėtingiau.

II DABARTINĖ PADĖTIS

Preliminariai sutarti klausimai

7. Atliktas techninis darbas ir trilogio diskusijos su Europos Parlamentu ir Komisija leido derybininkams pasiekti preliminarų susitarimą visų pirma dėl šių klausimų:

2 blokas – vynos

- Leidimų sodinti vynuodžius galiojimo pratęsimas – valstybės narės gali nuspręsti, kad tais atvejais, kai atsodinama tame pačiame sklype ar sklypuose, kuriuose vynuodžių plotas buvo išnaikintas, 66 straipsnio pirmoje pastraipoje nurodyti leidimai galioja šešis mėnesius nuo jų suteikimo dienos (**62 straipsnio 3 dalis – 261 pakeitimas**).
- Leidimai netaikomi sodinimui plotuose ar plotų atsodinimui eksperimentiniais tikslais, siekiant sukurti vynuogių veislių kolekcijas, skirtas genetiniams ištekliams išsaugoti, taip pat skiepių daigynams (**62 straipsnio 4 dalis / 64 straipsnio 4a dalis – 64/66 pakeitimai**).
- Vyno geografinės nuorodos:
 - geresnis ryšys su kilme – taisyklės geriau pritaikytos atsižvelgiant į dabartines realijas (**94 straipsnio 2 dalis – 236 pakeitimas/CON**);
 - ryšys su darniu vystymusi (**94 straipsnio 2 dalies ga punktas (naujas) – 236 pakeitimas**);
 - prekių ženklų apsaugos stiprinimas (**102 straipsnis – CON**);
 - apsaugos stiprinimas tais atvejais, kai registruotas pavadinimas naudojamas kaip sudedamoji dalis (**103 straipsnis – 263rev pakeitimas / CON**);
 - saugomos kilmės vietos nuorodos (SKVN) ir saugomos geografinės nuorodos (SGN) apsaugos stiprinimas, net ir tais atvejais, kai registruotas pavadinimas naudojamas kaip sudedamoji dalis, kiek tai susiję su tranzitu vežamomis prekėmis ar prekėmis, parduodamomis elektroninės prekybos būdu (**103 straipsnis – 88/263rev pakeitimai**);
 - produkto specifikacijos pakeitimai pagal svarbą turi būti skirstomi į dvi kategorijas: Sąjungos lygmens pakeitimus, dėl kurių reikia prieštaravimo procedūros Sąjungos lygmeniu, ir standartinius pakeitimus, dėl kurių sprendžiama valstybės narės arba trečiosios šalies lygmeniu (**53 straipsnis; 198/199 pakeitimai /CON**).

1 blokas – rinkos valdymas

- Apribojami Komisijos įgaliojimai nustatyti su tam tikrais sektoriais susijusias apibrėžtis, kurios yra išdėstytos Reglamento 1308/2013 II priede (**3 straipsnis; 49 pakeitimas/CONS**).
- Išlaikomas prekybos metų nustatymas ir datų koregavimas alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių atveju, siekiant geriau prisitaikyti prie dabartinių realijų (**6 straipsnis; 50/51 pakeitimai**).

Klausimai, kurie triloguose jau aptarti, tačiau kuriuos reikia ir toliau svarstyti

8. Techninis darbas ir diskusijos triloguose taip pat leido derybininkams padaryti pažangą šiais klausimais:

2 blokas – vynu

- Leidimų sodinti vynu medžius išdavimo tvarkos taikymas pratęsiamas iki 2045 m. nekeičiant didžiausios metinio padidinimo procentinės dalies – pasiektas susitarimas dėl pabaigos datos, tačiau tęsiamas darbas, susijęs su konstatuojamosios dalies, kurioje pagrindžiamas šis pratęsimas, formuluote (**61 straipsnis; 63 pakeitimas**).
- Leidžiamos auginti veislės – išlaikomas *status quo*, priešingai nei numatyta pagal pirminį Komisijos pasiūlymą panaikinti draudimą, taikomą hibridinėms rūšims, kurios išvestos nesukryžminus su *Vitis vinifera* rūšimi, ir kitoms 6 vynuogių rūšims – susitarta iš esmės, tačiau tęsiamas darbas, susijęs su konstatuojamosios dalies, kurioje pateikiamas pagrindimas, formuluote (**81 straipsnis; 75/76 pakeitimai/CON**).
- Vyne esančio alkoholio kiekio sumažinimas – susitarimas dėl BRO nustatytų kriterijų, kaip praktikos, taikomos vyno kategorijoms, įskaitant SKVN (iš dalies) ir SGN (visiškai arba iš dalies), suderinimo – susitarta iš esmės, tačiau tęsiamas darbas, susijęs su konstatuojamosios dalies, kurioje pagrindžiamas skirtumas tarp SKVN ir SGN, formuluote (**92 straipsnio 1 dalis, 93 straipsnio 1 dalies a punkto va papunktis (naujas) – 78, 82, 166–170 pakeitimai**).
- Vyno maistingumo ženklinimas – Taryba ir Europos Parlamentas sutaria dėl poreikio derinti BRO nustatytas taisykles ir pritaria Komisijos pasiūlymui pateikti visą maistingumo deklaraciją ne etiketėje – dar reikia dirbti siekiant užtikrinti vienodų sąlygų taikymą vynams, kuriuose alkoholio kiekis sumažintas iš dalies, neatsižvelgiant į alkoholio kiekį juose (**119, 120, 122 straipsniai; 101/105 pakeitimai/CON**).

3 blokas – konkurencijos taisyklės

- Produktų, pažymėtų SKVN/SGN, pasiūlos valdymas – šiuo metu vynams, sūriams ir kumpiui taikomų taisyklių išplėtimas įtraukiant visus žemės ūkio produktus, pažymėtus SKVN/SGN **(166a straipsnis (naujas); 124 pakeitimas).**

Klausimai, dėl kurių pozicijos labai skiriasi

9. Iki šiol įvykusios trilogų diskusijos parodė, kad labai skiriasi Tarybos ir Europos Parlamento pozicijos dėl tam tikrų Europos Parlamento pakeitimų 1 bloko dėl rinkos valdymo ir išskirtinių priemonių atžvilgiu.

Taikymo sritis ir prekybos metai:

- EP pasiūlymas išplėsti taikymo sritį įtraukiant cukraus sektorių; susirūpinimas dėl rinkos krypties **(1 straipsnis; 46 pakeitimas).**
- Tam tikrų BŽŪP tikslų, nustatytų SESV, akcentavimas **(1a straipsnis (naujas); 47 pakeitimas).**

Valstybės intervencija ir parama privačiajam sandėliavimui

- Valstybės intervencijos taikymo pradžia ir pabaiga – EP pasiūlė galimybę valstybės intervenciją taikyti visus metus; susirūpinimas dėl rinkos krypties ir poveikio biudžetui **(13 straipsnis; 54 pakeitimas).**
- Supirkimas nustatyta kaina arba konkurso būdu – EP pasiūlė supirkimo tik konkurso būdu galimybę **(14 straipsnis; 55 pakeitimas).**
- Valstybės intervencinės kainos nustatymas – EP pasiūlė išbraukti nuostatą dėl supirkimo nustatyta kaina ir pašalinti ar apriboti Tarybos vaidmenį nustatant referencines kainas **(15 straipsnis; 56, 57, 266 pakeitimai).**
- Taikant valstybės intervenciją supirktų produktų realizavimo bendrieji principai ir įmonių, kurios pasinaudojo valstybės intervencija, tapatybės atskleidimas **(13 straipsnis; 232 pakeitimas).**
- Nauji produktai, kuriems taikoma parama privačiajam sandėliavimui (valgomosios alyvuogės); susirūpinimas dėl rinkos krypties ir poveikio biudžetui **(17 straipsnio 1 pastraipos b punktas; 59 pakeitimas).**
- Nauji produktai, kuriems taikoma parama privačiajam sandėliavimui (ryžiai); susirūpinimas dėl rinkos krypties ir poveikio biudžetui **(17 straipsnio 1 pastraipos ia punktas (naujas); 60 pakeitimas).**

Nuostatos dėl cukraus

- Į straipsnio pavadinimą dėl cukraus sektoriuje taikomų susitarimų įtraukti cukriniai runkeliai ir cukranendrės; susirūpinimas dėl rinkos krypties (**125 straipsnis; 106 pakeitimas**).
- Pranešimas apie cukraus rinkos kainas. Dėl to galėtų kilti tolesnės diskusijos dėl cukraus sektoriaus aprėpties (**126 straipsnis; 107 pakeitimas**).
- Nauji produktai (cukriniai runkeliai / cukranendrės / etanolis), dėl kurių galėtų kilti tolesnės diskusijos dėl cukraus sektoriaus aprėpties; susirūpinimas dėl rinkos krypties (**126 straipsnio 1 pastraipa; 46 pakeitimas**).

Prekyba su trečiosiomis šalimis

- Papildomi importo muitai; komercinės rizikos lygio apibrėžtis (**182 straipsnio 1 dalies 3a punktas (naujas); 136 pakeitimas**).
- Tarifinės kvotos; tarifinių kvotų valdymas (socialinis aspektas / TDO + aplinkos apsaugos aspektas) (**184 straipsnio 2 dalis; 137 pakeitimas**).
- Su prekyba susiję klausimai (importo / eksporto licencijos / specialiosios apsaugos priemonės, importas iš trečiųjų šalių). Taryba ir Komisija pareiškė susirūpinimą dėl atitikties PPO taisyklėms. Reikia dirbti toliau ir įtraukti visų trijų institucijų teisės tarnybas (**182 straipsnio 1 dalis / 188a straipsnis, 133–135/138 pakeitimai**).

Išskirtinės rinkos priemonės

- Priemonės, skirtos gamybai stabilizuoti didelių rinkos sutrikdymų laikotarpiu; mokesčio nustatymas gamintojams, kurie padidina savo tiekimo mastą; susirūpinimas dėl rinkos krypties (**219b straipsnis (naujas); 150 pakeitimas**).
- EP siūlo išplėsti nuo konkurencijos taisyklių nukrypti leidžiančią nuostatą; susirūpinimas dėl rinkos krypties (**V dalies I skyriaus 4 skirsnio pavadinimas; 151 straipsnis**).
- Rinkų trikdymo prevencija (susitarimų ir sprendimų, kuriuos priima gamintojų organizacijos, tarpšakinės organizacijos, taikymo išplėtimas); susirūpinimas dėl rinkos krypties (**222 straipsnis; 152 pakeitimas**).
- Rinkos sutrikdymo stebėsenos ir valdymo planai (**222a straipsnis (naujas); 248 pakeitimas**).

- ES stebėsenos centras ir išankstinio perspėjimo mechanizmas. Taryba ir Komisija mano, kad sumanymas kurti vieną nepriklausomą stebėsenos centrą nėra geras, tačiau jos galėtų svarstyti galimybę formalizuoti esamus ir kurti naujus stebėsenos centrus. Lygiai taip pat joms kyla abejonų dėl to, ar reikia įdiegti automatiškai pradedamą taikyti mechanizmą, nes jis būtų *ex ante* intervencinė priemonė, dėl kurios galėtų susidaryti rinkos iškreipimai. Jos taip pat mano, kad būtų pageidautina išlaikyti esamą patikros mechanizmą, kuriame dalyvauja stebėsenos centrai, Komisija, Taryba ir Parlamentas **(218a straipsnis (naujas) / 218b straipsnis (naujas); 146/147 pakeitimai).**

III. TOLESNI VEIKSMAI

10. Iki šiol vykusiuose triloguose Taryba ir Europos Parlamentas suderino savo nuomones dėl kelių klausimų, tačiau reikės toliau intensyviai dirbti, kad būtų pasiektas visapusiškas susitarimas dėl viso iš dalies keičiančio reglamento.
11. **Pirmininkaujanti valstybė narė prašo Tarybos patvirtinti iki šiol pasiektus rezultatus, visų pirma dėl vyno, ir pareikšti nuomonę, ar remdamasi tais pasiektais rezultatais ji galėtų sušvelninti savo poziciją dėl probleminių pakeitimų 1 bloko nuostatų atžvilgiu.**